

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Ağustos, 2021

Ağustos 2021 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2021 yılı Ağustos ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 105,7 milyar TL, bütçe gelirleri 146,5 milyar TL ve bütçe fazlası 40,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 92 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 54,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

AĞUSTOS AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	105.703
Faiz Dışı Giderler	92.046
Bütçe Gelirleri	146.539
Vergi Gelirleri	131.121
Bütçe Dengesi	40.837
Faiz Dışı Denge	54.494

1- Bütçe Dengesi

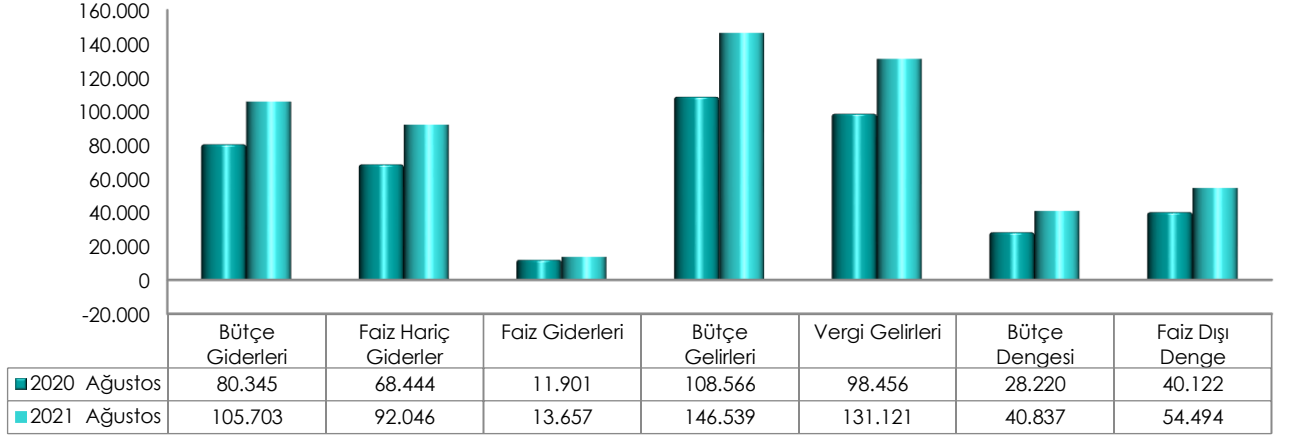
2021 yılı Ağustos ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2020			2021			2021/2020
	Bütçe	Ağustos	Yüzde	Bütçe	Ağustos	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.095.461	80.345	7,3	1.346.139	105.703	7,9	31,6
Faiz Hariç Giderler	956.521	68.444	7,2	1.166.596	92.046	7,9	34,5
Faiz Giderleri	138.940	11.901	8,6	179.542	13.657	7,6	14,8
Bütçe Gelirleri	956.588	108.566	11,3	1.101.146	146.539	13,3	35,0
Vergi Gelirleri	784.602	98.456	12,5	922.744	131.121	14,2	33,2
Bütçe Dengesi	-138.873	28.220	-20,3	-244.993	40.837	-16,7	44,7
Faiz Dışı Denge	67	40.122	60.293,3	-65.450	54.494	-83,3	35,8

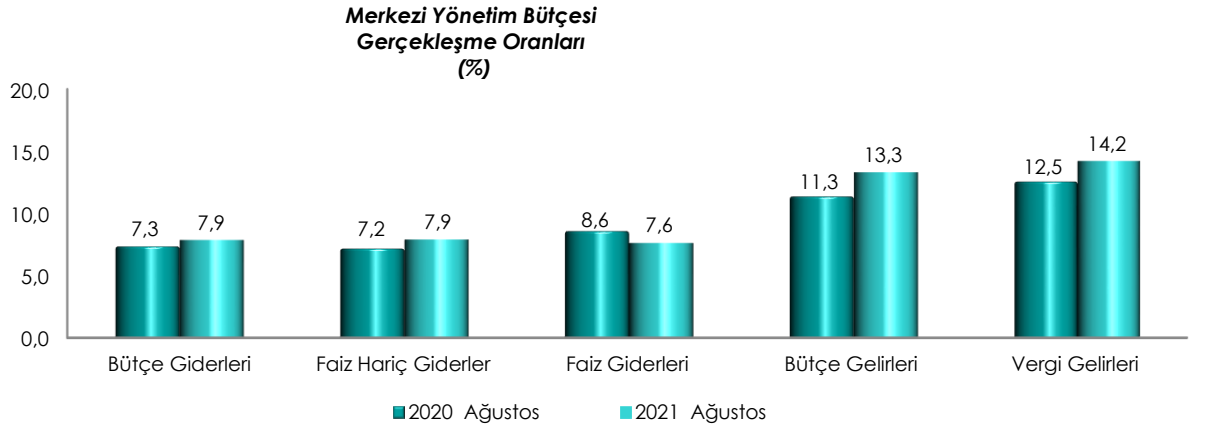
Merkezi yönetim bütçesi 2020 yılı Ağustos ayında 28 milyar 220 milyon TL fazla vermiş iken 2021 yılı Ağustos ayında 40 milyar 837 milyon TL fazla vermiştir.

2020 yılı Ağustos ayında 40 milyar 122 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2021 yılı Ağustos ayında 54 milyar 494 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri
(Milyon TL)

Ağustos ayı gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ağustos ayı itibarıyla 105 milyar 703 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 13 milyar 657 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 92 milyar 46 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

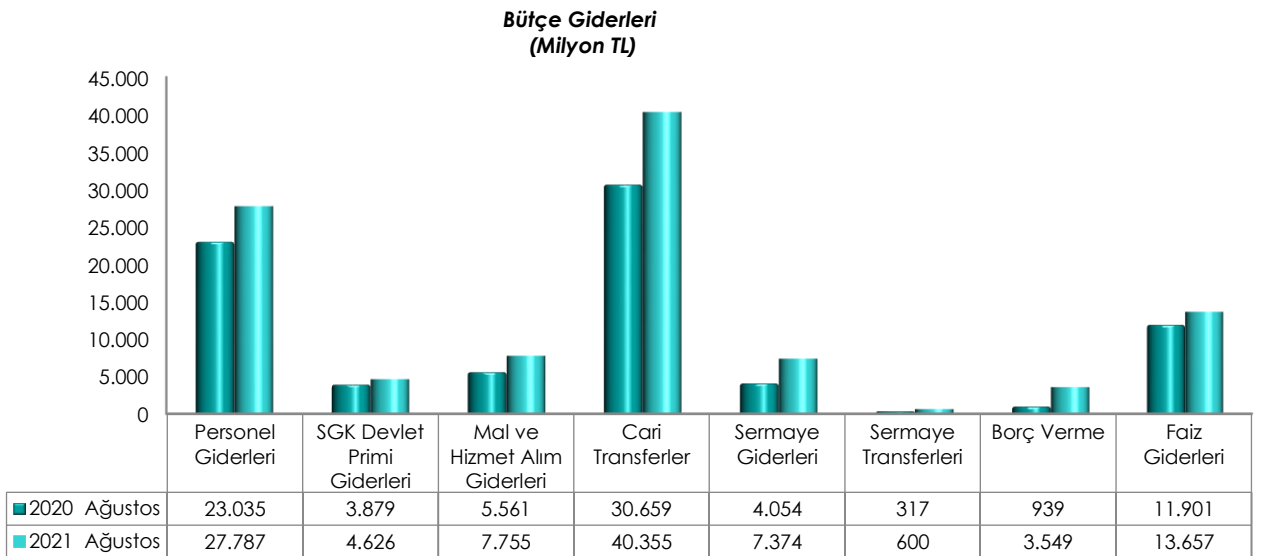
(Milyon TL)	2020			2021			2021/2020
	Bütçe	Ağustos	Yüzde	Bütçe	Ağustos	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.095.461	80.345	7,3	1.346.139	105.703	7,9	31,6
Faiz Hariç Giderler	956.521	68.444	7,2	1.166.596	92.046	7,9	34,5
Personel Giderleri	282.488	23.035	8,2	326.633	27.787	8,5	20,6
SGK Devlet Primi Giderleri	48.120	3.879	8,1	54.527	4.626	8,5	19,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.550	5.561	7,4	89.067	7.755	8,7	39,5
Cari Transferler	451.122	30.659	6,8	536.014	40.355	7,5	31,6
Sermaye Giderleri	56.607	4.054	7,2	103.734	7.374	7,1	81,9
Sermaye Transferleri	6.784	317	4,7	8.782	600	6,8	89,1
Borç Verme	27.087	939	3,5	37.984	3.549	9,3	278,0
Faiz Giderleri	138.940	11.901	8,6	179.542	13.657	7,6	14,8
Yedek Ödenekler	8.764			9.857			

2021 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 346 milyar 139 milyon TL ödenekten Ağustos ayında 105 milyar 703 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 80 milyar 345 milyon TL harcama yapılmıştır.

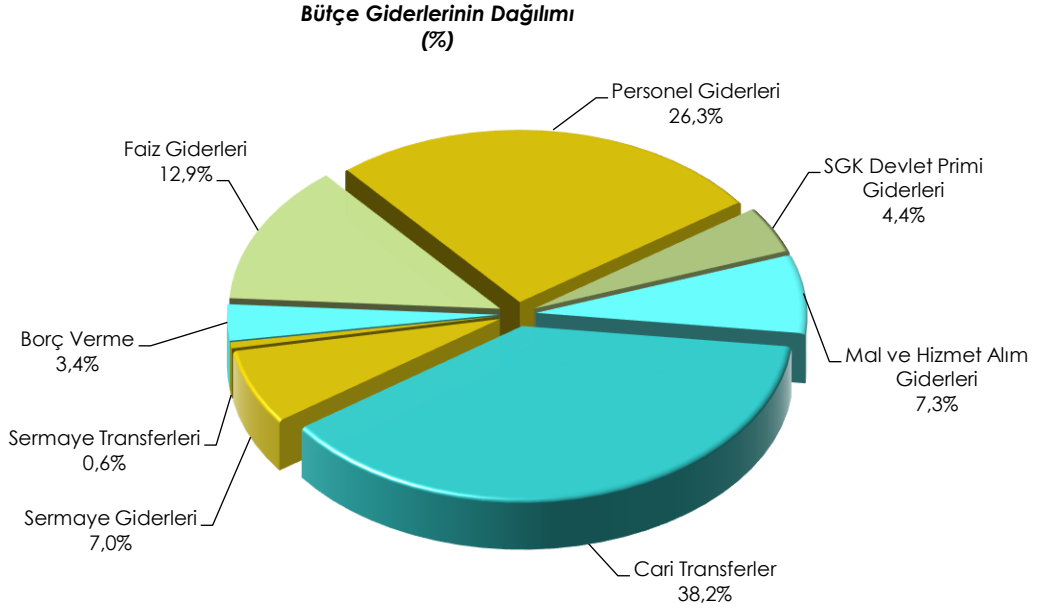
Ağustos ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 31,6 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2020 yılında yüzde 7,3 iken 2021 yılında yüzde 7,9 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 34,5 oranında artarak 92 milyar 46 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2020 yılında yüzde 7,2 iken 2021 yılında yüzde 7,9 olmuştur.

Ağustos ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2021 yılı Ağustos ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ağustos ayı itibarıyla 146 milyar 539 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 131 milyar 121 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 12 milyar 264 milyon TL olmuştur.

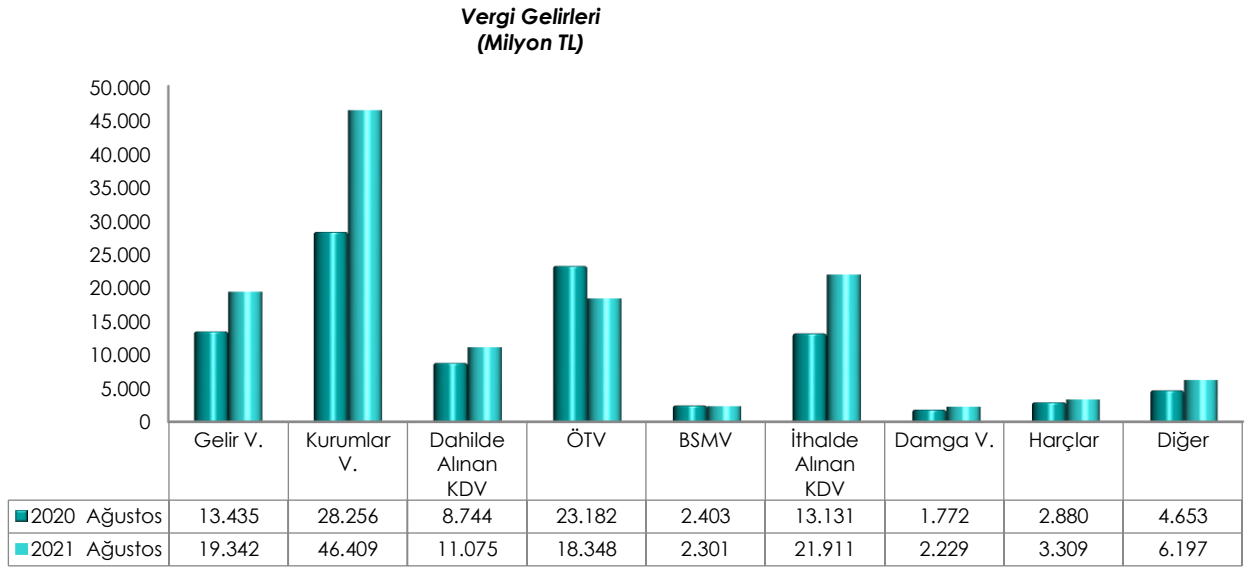
2021 yılı Ağustos ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2020			2021			2021/2020
	Bütçe	Ağustos	Yüzde	Bütçe	Ağustos	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	956.588	108.566	11,3	1.101.146	146.539	13,3	35,0
Genel Bütçe Gelirleri	936.635	106.671	11,4	1.076.332	143.385	13,3	34,4
Vergi Gelirleri	784.602	98.456	12,5	922.744	131.121	14,2	33,2
Gelir Vergisi	182.121	13.435	7,4	195.288	19.342	9,9	44,0
Kurumlar Vergisi	89.393	28.256	31,6	105.174	46.409	44,1	64,2
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	57.805	8.744	15,1	71.579	11.075	15,5	26,7
Özel Tüketim Vergisi	175.175	23.182	13,2	213.731	18.348	8,6	-20,9
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	24.982	2.403	9,6	28.462	2.301	8,1	-4,2
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	158.063	13.131	8,3	194.923	21.911	11,2	66,9
Damga Vergisi	21.500	1.772	8,2	23.812	2.229	9,4	25,8
Harçlar	29.550	2.880	9,7	34.395	3.309	9,6	14,9
Diğer	46.013	4.653	10,1	55.381	6.197	11,2	33,2
Vergi Dışı Gelirler	152.033	8.215	5,4	153.587	12.264	8,0	49,3
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	12.464	1.362	10,9	16.547	2.566	15,5	88,5
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	7.488	533	7,1	8.267	588	7,1	10,4

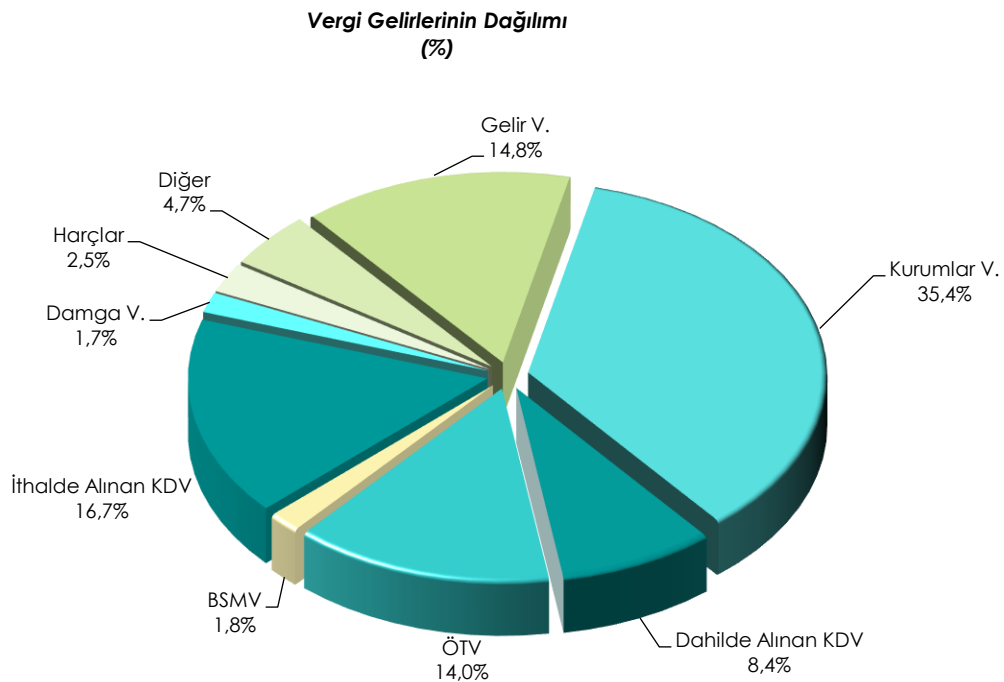
2020 yılı Ağustos ayında bütçe gelirleri 108 milyar 566 milyon TL iken 2021 yılının aynı ayında yüzde 35 oranında artarak 146 milyar 539 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ağustos ayı gerçekleşme oranı 2020 yılında yüzde 11,3 iken 2021 yılında yüzde 13,3 olmuştur.

2021 yılı Ağustos ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33,2 oranında artarak 131 milyar 121 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2020 yılında yüzde 12,5 iken 2021 yılında yüzde 14,2 olmuştur.

Ağustos ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2021 yılı Ağustos ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2021 Yılı Ocak-Ağustos Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 910,1 milyar TL, bütçe gelirleri 872,6 milyar TL ve bütçe açığı 37,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 782 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 90,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	910.142
Faiz Dışı Giderler	781.978
Bütçe Gelirleri	872.635
Vergi Gelirleri	712.808
Bütçe Dengesi	-37.507
Faiz Dışı Denge	90.658

1- Bütçe Dengesi

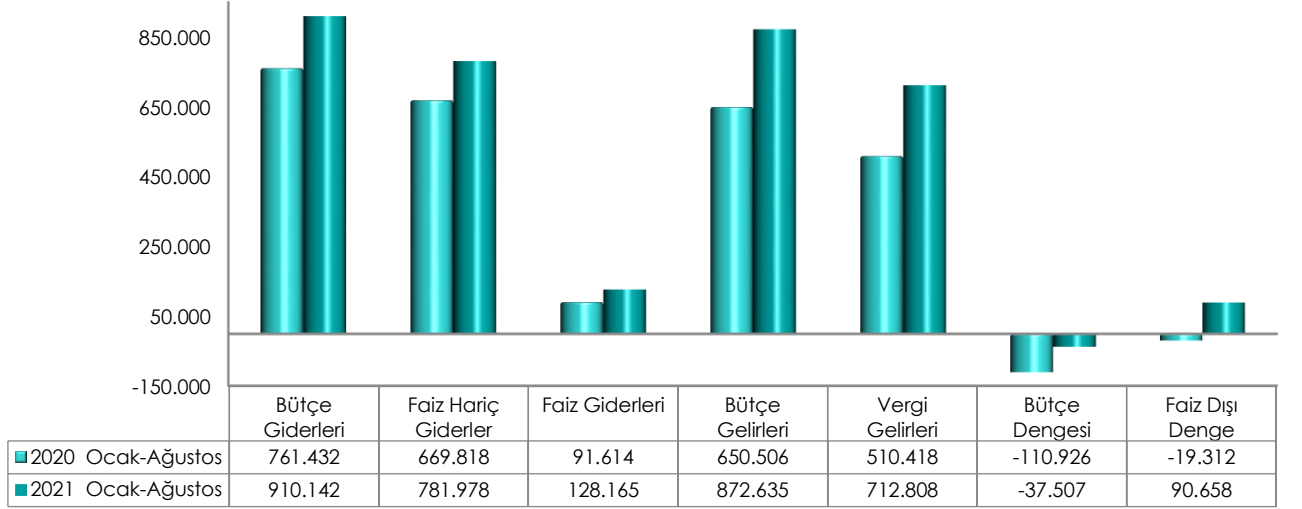
2021 yılı Ocak-Ağustos dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2020			2021			2021/2020
	Bütçe	Ocak-Ağustos	Yüzde	Bütçe	Ocak-Ağustos	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.095.461	761.432	69,5	1.346.139	910.142	67,6	19,5
Faiz Hariç Giderler	956.521	669.818	70,0	1.166.596	781.978	67,0	16,7
Faiz Giderleri	138.940	91.614	65,9	179.542	128.165	71,4	39,9
Bütçe Gelirleri	956.588	650.506	68,0	1.101.146	872.635	79,2	34,1
Vergi Gelirleri	784.602	510.418	65,1	922.744	712.808	77,2	39,7
Bütçe Dengesi	-138.873	-110.926	79,9	-244.993	-37.507	15,3	66,2
Faiz Dışı Denge	67	-19.312	-29.021,1	-65.450	90.658	-138,5	569,4

Merkezi yönetim bütçesi 2020 yılı Ocak-Ağustos döneminde 110 milyar 926 milyon TL açık vermiş iken 2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde 37 milyar 507 milyon TL açık vermiştir.

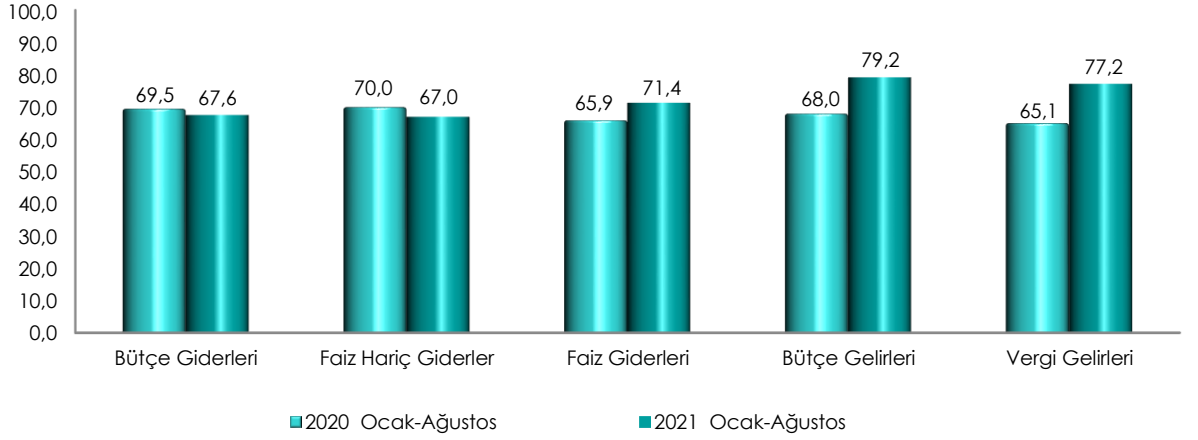
2020 yılı Ocak-Ağustos döneminde 19 milyar 312 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde 90 milyar 658 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Ağustos dönemi gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleştirme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Ağustos dönemi itibarıyla 910 milyar 142 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 128 milyar 165 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 781 milyar 978 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

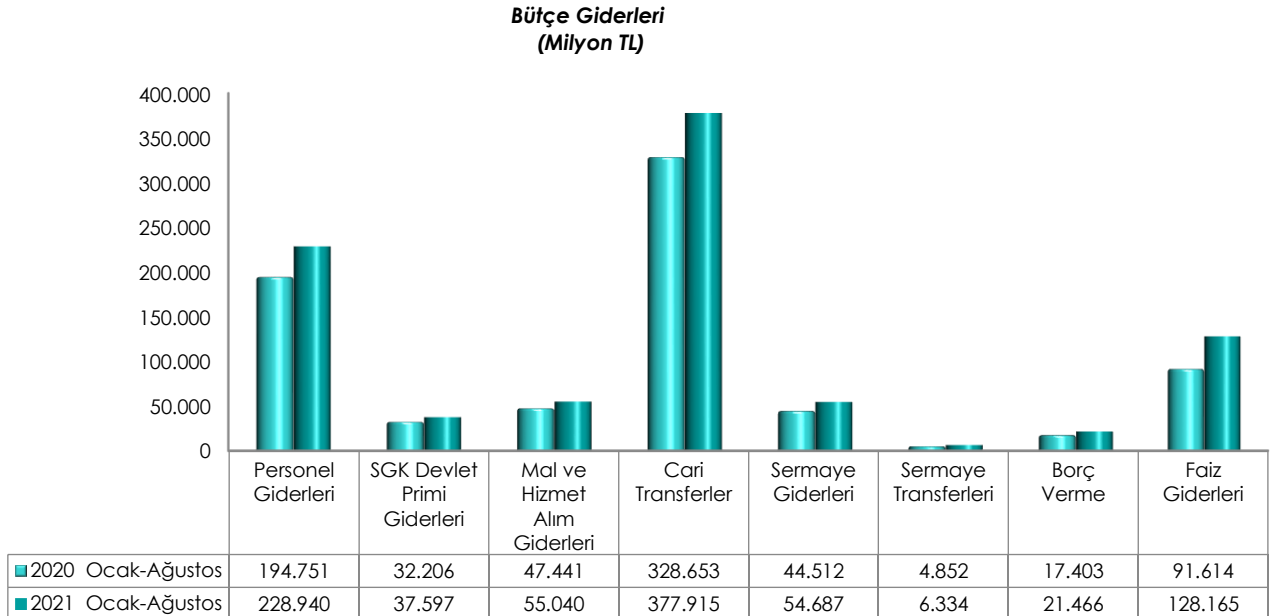

(Milyon TL)	2020			2021			2021/2020
	Bütçe	Ocak-Ağustos	Yüzde	Bütçe	Ocak-Ağustos	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.095.461	761.432	69,5	1.346.139	910.142	67,6	19,5
Faiz Hariç Giderler	956.521	669.818	70,0	1.166.596	781.978	67,0	16,7
Personel Giderleri	282.488	194.751	68,9	326.633	228.940	70,1	17,6
SGK Devlet Primi Giderleri	48.120	32.206	66,9	54.527	37.597	69,0	16,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.550	47.441	62,8	89.067	55.040	61,8	16,0
Cari Transferler	451.122	328.653	72,9	536.014	377.915	70,5	15,0
Sermaye Giderleri	56.607	44.512	78,6	103.734	54.687	52,7	22,9
Sermaye Transferleri	6.784	4.852	71,5	8.782	6.334	72,1	30,6
Borç Verme	27.087	17.403	64,2	37.984	21.466	56,5	23,3
Faiz Giderleri	138.940	91.614	65,9	179.542	128.165	71,4	39,9
Yedek Ödenekler	8.764			9.857			

2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19,5 oranında artarak 910 milyar 142 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

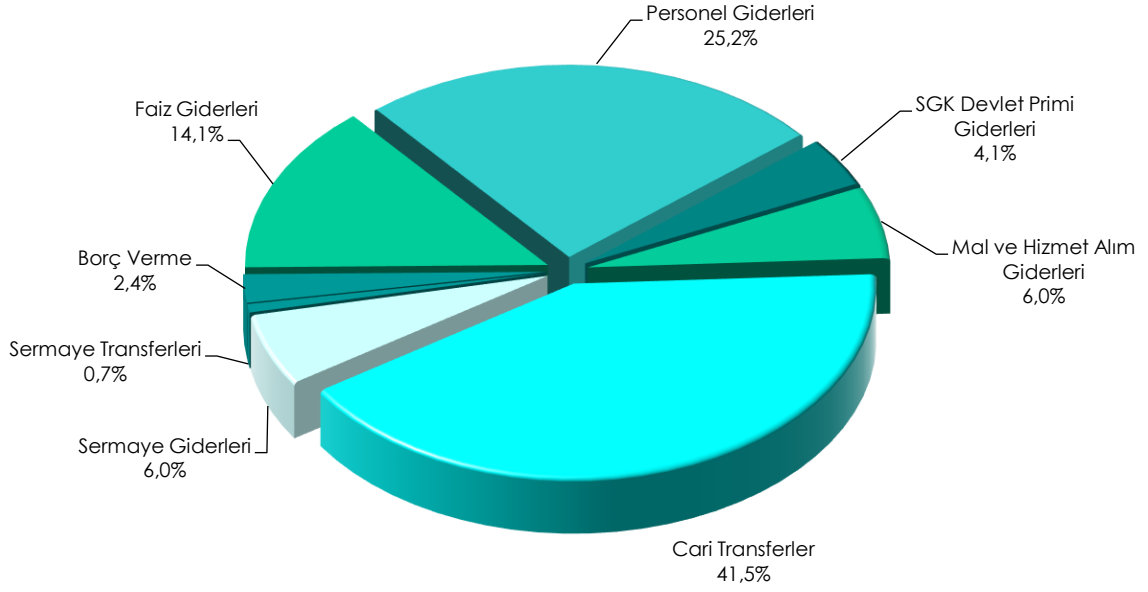
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16,7 oranında artarak 781 milyar 978 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Ağustos dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2021 yılı Ocak-Ağustos dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Bütçe Giderlerinin Dağılımı (%)

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Ağustos dönemi itibarıyla 872 milyar 635 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 712 milyar 808 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 136 milyar 355 milyon TL olmuştur.

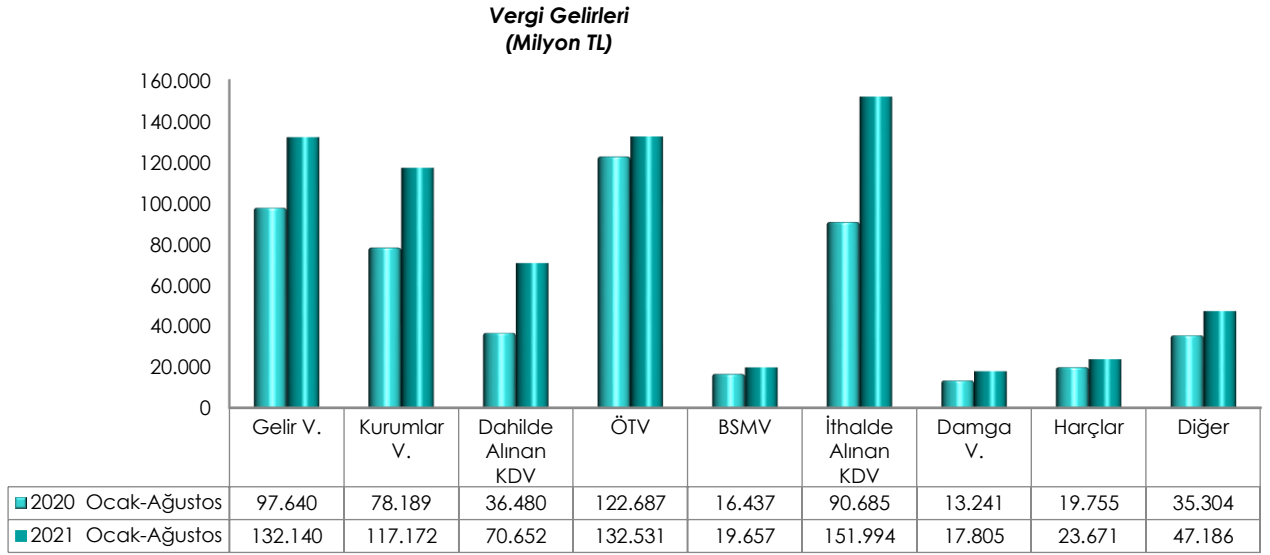
2021 yılı Ocak-Ağustos dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2020			2021			2021/2020
	Bütçe	Ocak-Ağustos	Yüzde	Bütçe	Ocak-Ağustos	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	956.588	650.506	68,0	1.101.146	872.635	79,2	34,1
Genel Bütçe Gelirleri	936.635	632.319	67,5	1.076.332	849.163	78,9	34,3
Vergi Gelirleri	784.602	510.418	65,1	922.744	712.808	77,2	39,7
Gelir Vergisi	182.121	97.640	53,6	195.288	132.140	67,7	35,3
Kurumlar Vergisi	89.393	78.189	87,5	105.174	117.172	111,4	49,9
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	57.805	36.480	63,1	71.579	70.652	98,7	93,7
Özel Tüketim Vergisi	175.175	122.687	70,0	213.731	132.531	62,0	8,0
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	24.982	16.437	65,8	28.462	19.657	69,1	19,6
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	158.063	90.685	57,4	194.923	151.994	78,0	67,6
Damga Vergisi	21.500	13.241	61,6	23.812	17.805	74,8	34,5
Harçlar	29.550	19.755	66,9	34.395	23.671	68,8	19,8
Diğer	46.013	35.304	76,7	55.381	47.186	85,2	33,7
Vergi Dışı Gelirler	152.033	121.900	80,2	153.587	136.355	88,8	11,9
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	12.464	12.392	99,4	16.547	16.804	101,6	35,6
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	7.488	5.795	77,4	8.267	6.668	80,7	15,1

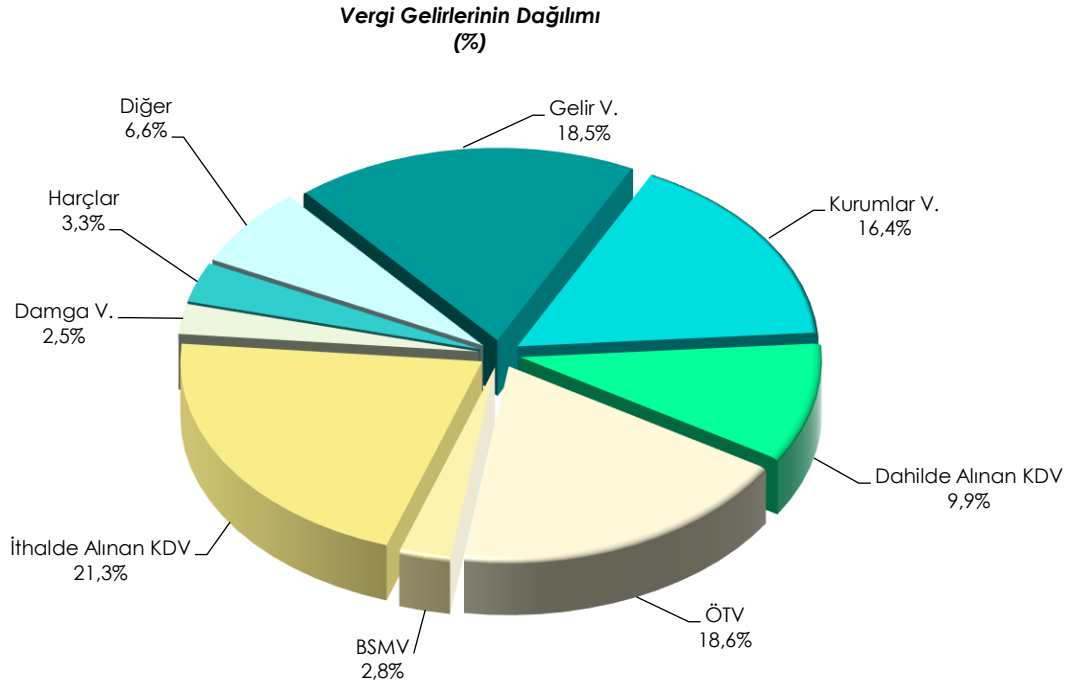
2020 yılı Ocak-Ağustos döneminde bütçe gelirleri 650 milyar 506 milyon TL iken 2021 yılının aynı döneminde yüzde 34,1 oranında artarak 872 milyar 635 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı Ocak-Ağustos dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 39,7 oranında artarak 712 milyar 808 milyon TL olmuştur.

Ocak-Ağustos dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2021 yılı Ocak-Ağustos dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilmektedir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>